

EL RASCLET

Andorra, tan a prop
i tan llunyJOAQUIM COLOMINAS I FERRAN
quim.colominas@menta.net

A Andorra ha començat la campanya electoral de les que seran les quartes eleccions després de l'aprovació de la vigent Constitució de 1993, en què s'inicià una etapa de democratització de la política i de l'establiment de l'Estat de dret. A les eleccions del dia 24 d'abril es presenta a la reelecció el Partit Liberal, amb Albert Pintat com a nou candidat a cap de govern; el Partit Socialdemòcrata, amb Jaume Bartumeu com a candidat alternatiu, actual cap de l'oposició. Aquestes són les dues principals formacions, però les altres tres, petites, (CDA-Segle XXI, Renovació Democràtica i Verds) poden tenir un protagonisme fonamental –especialment la primera–, al poder esdevenir clau en la governabilitat del país. La vigent Constitució andorrana només té dotze anys, però Andorra, com a Estat independent, té 700 anys d'existència, des del Pareatge de 1278. El Copríncipat és un dels micro-Estats europeus, que ha sabut mantenir la seva viabilitat econòmica i la seva independència política. I tot i que és tan proper en moltes coses (geogràficament, lingüísticament, sentimentalment parlant), la complexitat de la seva especificitat mereix el màxim respecte i consideració.

Certament, les singularitats són moltes. En destacarem només algunes: Andorra és l'únic Estat en què la figura del cap de l'Estat està repartida entre dos membres de dos Estats veïns: el president de la República francesa i el bisbe de la Seu d'Urgell. El Copríncipat és un país de llengua catalana, però que els seus ciutadans són i volen continuar sent andorrans. Formen part dels països de llengua catalana, però la idea de Països Catalans crea rebuig. I, per tant, no accepta interferències de cap tipus.

Marc Forné, cap del govern d'Andorra, al seu despatx

Andorra, l'Amèrica dels Pirineus, és un país que ha crescut molt ràpidament els darrers cinquanta anys, econòmicament (país de frontera, gràcies al diferencial de preus entre els dos Estats veïns) i demogràficament (l'any 1955 tenia 5.000 habitants i avui dia en té més de 70.000). I els andorrans –tan sols un terç– són, i se senten, minoria a casa seva. La societat andorrana té forma piramidal, formada per línies invisibles, però que existeixen, que separen els diferents estaments. Entre els andorrans de tota la vida, els de segona generació, i els residents. Entre aquests també hi ha catalans, francesos, espanyols, portuguesos. Els drets polítics, el dret de vot, és només per als nacionals, tot i que la tendència és a anar-los ampliant, lentament.

El sistema econòmic, social i polític andorrà es va pensar, i s'ha mantingut fins ara, en el manteniment del privilegi de la minoria d'andorrans (els membres de les famílies de tota la vida, l'elit que ha dominat i controla la vida econòmica, i ara política també), però també en l'absència de conflicte social al carrer. És un sistema en què tothom hi guanya (desigualment): els nacionals, però també els residents, que han progressat econòmicament.

Andorra és un país basat en la iniciativa privada, amb poca intervenció pública. No es paguen impostos, no hi ha atur, no es posen limitacions al creixement, uns pocs dominen molt, i el comportament electoral està marcat per les relacions i el coneixement personal i directe dels electors amb els candidats. A Andorra hi ha hagut una llarga continuïtat. I pocs canvis, lents.

Ha estat la manera de mantenir la seva especificitat. Ara el repte és combinar arrelament i obertura.

CiU veu un ús partidista de l'Institut d'Estudis Autònoms

El nou Estatut atorgarà a
la Generalitat la regulació
dels permisos d'immigrants*El govern català haurà d'elaborar una carta de drets i deures sobre els nouvinguts*Lluís Bou
BARCELONA

La ponència de l'Estatut va acordar ahir que la Generalitat tindrà en el futur les competències per regular els permisos de treball dels immigrants, cosa que inclou també els d'estada i de residència, així com el control d'aquests permisos. La proposta sobre el règim laboral dels nouvinguts va rebre el suport de tots els grups parlamentaris, excepte el PP, de tal manera que, si el projecte estatutari prospera, aquestes funcions ja no les tindrà l'administració central.

Segons el text estatutari, les competències hauran de ser traspassades a través de l'article 150.2 de la Constitució, donat que es tracta d'una funció de titularitat estatal. Francesc Vendrell (PP) es va oposar en rodó a aquesta via, assegurant que s'està caient en un abús del 150.2. "Prendre obligar les Corts des de l'Estatut és com a mínim petulant", va afegir.

En canvi, els grups parlamentaris van consensuar per unanimitat que la Generalitat tindrà competències exclusives en matèria d'acollida i d'integració dels immigrants.

En això hi va ajudar el fet que a la pràctica el govern català ja s'ocupa de moltes d'aquestes qüestions, a través de la sanitat o de l'ensenyament. La ponència, però, va detallar encara més aquest apartat, a partir de dues esmenes presentades per CiU i per ERC. Fruit d'això, el nou text incorporarà un mandat al govern català perquè elabori una carta de drets i deures dels nouvinguts, que detallarà un programa d'acollida amb cursets sobre la llengua i els referents democràtics i laborals a canvi de les prestacions dels poders públics catalans. Mesures similars a aquestes s'apliquen des de fa temps a França, la Gran Bretanya i el Quebec.

Contingent d'immigrants

La ponència també va decidir que la Generalitat participarà a l'hora de determinar el contingent d'immigrants pel que fa a Catalunya i en la legislació estatal sobre aquesta matèria, així com en la selecció de treballadors en origen. Però en aquest punt els partits no es van posar d'acord. CiU i ERC defensen que aquestes qüestions es canalitzin a través de l'anunciada comissió bilateral Estat-Generalitat,

mentre que el PSC no descarta tampoc els mecanismes conjunts amb la participació de totes les autonomies, com succeeix en l'actualitat. La via a seguir, doncs, quedarà apartada fins a la segona lectura.

Els partits també van analitzar l'article corresponent a l'ordenació territorial, que inclou que els parcs nacionals de titularitat estatal passaran a dependre de la Generalitat, i que l'administració catalana participarà en la decisió sobre l'emplaçament de les grans infraestructures estatals. A més, es reserven a la Generalitat les competències exclusives sobre el domini marítim, el control de les costes i els ports. La ponència va acabar la jornada abordant els articles relatius a la promoció i defensa de la competència i la propietat industrial i intel·lectual.

A l'inici de la sessió, el convergent Quico Homs es va queixar d'un ús partidista de l'Institut d'Estudis Autònoms (IEA), perquè, al seu entendre, s'han retocat alguns textos segons el criteri del govern. A això s'hi ha afegit la circumstància que l'executiu tramitarà la seva proposta sobre finançament fent-la passar per l'IEA.

Mas tem que Zapatero incompleixi el
compromís assumit amb Catalunya

El líder de CiU, Artur Mas, va manifestar ahir que tem que el president del govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, acabi "incomplint les promeses que va assumir amb Catalunya", informa Josep Ferrer. "Quan sents parlar Zapatero, et fa una sensació positiva, però quan després els seus ministres o la gent del PSOE parla de l'Estatut o del finançament de Catalunya, contínuament tiren aigua al vi", va afirmar des de Cornellà de Llobregat, on es va reunir amb militants de la federació nacionalista i amb representants del teixit empresarial i associatiu. El president CiU va fer una crida a "no permetre de cap de les maneres" que el líder socialista incompleixi els seus compromisos.

Mas va fer un balanç pessi-

Artur Mas

mista del primer any de Zapatero al capdavant de l'executiu. Per ell, Catalunya ho ha notat poc i no n'ha tret cap benefici. Els avenços els va limitar a les gestions per acon-

seguir l'oficialitat del català a la Unió Europea o el trasllat de la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions a Barcelona. Com a element positiu, va destacar els gestos i les formes de l'actual govern, que troba molt correctes, en contraposició a l'època anterior, amb José María Aznar com a president de l'executiu espanyol.

"Errors"

Per la banda negativa, va lamentar que "el govern de Rodríguez Zapatero no acabi d'arrencar". Mas va subratllar que hi ha "la sensació" que hi ha molts temes que es queden sobre la taula i no s'aborden, en el món econòmic, del treball, de l'habitatge. En definitiva, detecta molta "improvisació" en alguns ministeris i "errors importants" en altres, com per exemple en política exterior.